Rachel Cohn &
David Levithan

Dash, Lily și Cartea Provocărilor

Traducere din engleză de
Bogdan Perdivară

3
TREI

1. Dash

21 decembrie

Imaginează-ți astfel:

Ești în librăria ta preferată și-ți treci privirea peste rafturi. Ajungi la secțiunea unde se află cărțile unui autor preferat, și acolo, cuibărit confortabil între cotoarele unor volume incredibil de familiare, stă un caiet roșu.

Ce faci atunci?

Alegerea, cred eu, e evidentă:

Tragi din raft caietul roșu și îl deschizi.

După care faci tot ce-ți spune să faci.

Era vremea Crăciunului în orașul New York, perioada cea mai detestabilă din an. Mulțimile ca niște turme de vite, vizitele interminabile ale rudelor demne de milă, voioșia prefăcută, tristele încercări de înveselire — aversiunea mea naturală față de contactul uman nu putea decât să se intensifice într-un asemenea context. Pe oriunde umblam, mă trezeam la capătul greșit al îmbulzelii. Nu eram dispus să ofer nicio „salvare" prin intermediul

niciunei „armate". Nu-mi păsa nici cât negru sub unghie de albul Crăciunului.

Eram un decembrist, un bolșevic, un criminal de carieră, un filatelist cuprins de o angoasă necunoscută — tot ce nu erau ceilalți, eu eram dispus să fiu. Mergeam cât de nevăzut puteam printre hoardele pavloviene îmbătate de mania cheltuitului, printre distrușii aflați în vacanța de iarnă, printre străinii care zburaseră peste jumătate de lume ca să vadă pomul încărcat de lumini, fără să-și dea seama cât de păgân era un asemenea ritual.

Singura parte grozavă a acestui anotimp întunecat era că școala își trăsese obloanele (pentru ca toți să poată face cumpărături până le vine greață și să descopere că familia, ca și arsenicul, funcționează mai bine în doze mici... asta dacă nu preferi cumva să mori). Anul acesta, reușisem să devin, în mod intenționat, orfan de Crăciun, zicându-i mamei că urma să-l petrec cu tata, iar tatei că aveam de gând să-l petrec cu mama, așa că ambii își cumpăraseră pachete de vacanță nerambursabile cu iubiții lor de după divorț. Părinții mei nu-și mai vorbeau de opt ani, ceea ce-mi oferea libertate de acțiune în a stabili cum stau de fapt lucrurile și, ca atare, aveam o groază de timp pentru mine însumi.

Mă vânturam între apartamentele lor în perioada când erau plecați — însă cea mai mare parte a timpului mi-o petreceam în librăria Strand, acel bastion de incitantă erudiție, nu atât o librărie, cât o coliziune a o sută de librării diferite, cu epave literare răsfirate pe mai bine de treizeci de kilometri de rafturi. Angajații hoinăreau absenți pe-acolo, în blugii lor mulați și în cămășile lor conservatoare cumpărate de la second-hand, ca niște frați mai mari, care în veci nu se vor sinchisi să-ți adreseze

vreun cuvânt, să le pese de tine sau chiar să ia seama de existența ta dacă le sunt prietenii prin preajmă... ceea ce se întâmplă de fiecare dată. Unele anticariate ar vrea să crezi că sunt un fel de centre comunitare, de parcă ar trebui să organizeze cursuri de copt prăjiturele pentru a ți-l vinde pe Proust. Însă la Strand ești complet de capul tău, prins între forțele vrăjmașe ale organizării și originalității, cu originalitatea câștigând de fiecare dată. Era, cu alte cuvinte, genul meu de cimitir.

Când mă duceam la Strand nu aveam, de cele mai multe ori, chef să caut ceva anume. În unele zile, decideam că după-amiaza se afla sub semnul unei litere oarecare și vizitam absolut toate standurile, rând pe rând, căutând printre autorii al căror nume începea cu acea literă. În altele, hotăram să abordez o singură secțiune sau investigam volumele recent descărcate, lăsate în coșuri care niciodată nu se conformau de-a binelea principiului alfabetic. Sau, pur și simplu, mă uitam doar după cărți cu coperți verzi, fiindcă trecuse prea mult timp de când citisem o carte cu o copertă verde.

Aș fi putut să-mi pierd vremea cu prietenii mei, dar cei mai mulți stăteau cu familiile lor sau se jucau cu Wii-urile (*Wii-urile?Wii-le*? Care *o fi* pluralul?). Preferam să-mi petrec timpul cu cărțile moarte, pe moarte sau fără speranță — *uzate* le spunem noi, așa cum n-am numi niciodată o persoană, cu excepția dăților când vrem să fim cruzi. („Ia uite la Clarisa... e o tipă așa de *uzată*.")

Eram groaznic de studios și cât pe ce să o strig în gura mare, lucru care, știam, nu era acceptabil din punct de vedere social. Îmi plăcea îndeosebi adjectivul *studios*, pe care, din câte observasem, lumea îl folosea cam la fel de des ca pe *gagiu* sau *tovarăș*, sau *abstinent*.

În acea zi specială, am decis să iau la puricat vreo câțiva dintre autorii mei favoriți, să văd dacă nu apăruse vreo ediție neobișnuită, din vânzarea bibliotecii unei persoane recent decedată. Cercetam unul dintre preferații mei (ce făr'de nume va rămâne, fiindcă într-o bună zi s-ar putea să nu-mi mai placă defel), când am văzut un peticel de roșu. Era moleschin roșu, aducea a piele, fără să fie piele, dar totuși preferat de tovarășii mei când venea vorba de ținut vreun jurnal, asta dacă vorbim de unul care nu era în format electronic. Poți spune multe despre cineva după paginile pe care alege să-și scrie jurnalul — eu unul mi-l scriam pe hârtie liniată, fiindcă n-aveam talent la ilustrații și scriam microscopic, făcând foaia de caiet studențesc să arate imensă. Paginile albe erau de obicei mai populare — aveam un singur prieten, Thibaud, care le prefera liniate. Sau cel puțin le-a preferat până ce consilierul vocațional i-a confiscat jurnalele, pentru a dovedi că plănuia să-l ucidă pe proful nostru de istorie. (E o poveste adevărată.)

Pe cotorul acestui jurnal neobișnuit nu era însemnat nimic — a trebuit să-l iau de pe raft ca să-i văd coperta, pe care se afla un sticker cu întrebarea AI CURAJ? scrisă cu marker negru. Când am deschis volumul, am dat, pe prima pagină, peste o notă.

Ți-am lăsat niște indicii.
Dacă le vrei, dă pagina.
Dacă nu, pune, te rog, caietul înapoi în raft.

Scrisul de mână era al unei fete. Că doar poți să-ți dai seama. Literele acelea cursive încântătoare.

Oricum, aș fi fost tentat să dau pagina.

Deci iată-ne ajunşi aici.

1. Să începem cu Pianistică Franceză.
Nu prea știu ce carte e asta, dar presupun că nimeni n-ar lua-o
de pe raft.
Charles Timbrell e omul tău.
88/7/2
88/4/8
Să nu dai pagina
până ce nu completezi spațiile goale
(numai, rogu-te, să nu scrii în caiet).

Nu pot spune că am auzit vreodată de Pianistica Franceză, deși dacă un om de pe stradă (purtând, evident, pălărie) m-ar fi întrebat dacă sunt de părere că francezii sunt o nație pricepută la pian, sigur i-aș fi dat un răspuns afirmativ.

Fiindcă traseele printre rafturile de la Strand îmi erau mai familiare decât culoarele casei(-lor) familiei, știam exact de unde să încep — secțiunea de muzică. Ba chiar părea prea ușor că-mi dăduse numele autorului. Mă credea oare un om de rând, un neisprăvit, un *capsoman?* Voiam nițică recunoaștere, chiar înainte s-o fi meritat.

Cartea a fost relativ ușor de găsit — relativ ușor, adică, pentru cineva care are paisprezece minute de pierdut — și s-a dovedit exact așa cum îmi imaginam c-o să fie, genul de carte ce poate să zacă în rafturi cu anii. Editorul nici măcar nu se obosise să-i pună o ilustrație pe copertă. Doar cuvintele *Pianistică Franceză: Perspectivă*

Istorică, Charles Timbrell, apoi (rând nou) *Prefață de Gaby Casadesus*.

M-am gândit că numerele din caietul îmbrăcat în moleschin erau date — 1988 trebuie să fi fost un an de referință pentru tehnica pianistică franceză —, dar nu găseam niciun corespondent la 1988... sau 1888... sau 1788... sau orice fel de '88, de fapt. Eram fiert... până ce mi-am dat seama că tipa care-mi lăsase indiciile folosise mantra veche de când lumea a studioșilor — *pagină/rând/cuvânt*. Am dat la pagina 88 și am verificat rândul 7, cuvântul 2, apoi rândul 4, cuvântul 8.

Ai cumva

Dacă am cumva ce? Trebuia să aflu. Am completat spațiile goale (mental, respectând rândurile nescrise, cum îmi ceruse) și am dat pagina jurnalului.

Bun. Fără șmecherii.
Ce te-a deranjat la coperta acestui volum
(în afara lipsei ilustrațiilor)?

Gândește-te, apoi întoarce pagina.

Ehei, era ușor. Nu-mi plăcea că foloseau construcția *Perspectivă Istorică*, atunci când era clar că ar fi trebuit să utilizeze formula cu *O, „O Perspectivă Istorică."*

Am dat pagina.

Dacă ai zis că e vorba de formularea
„Perspectivă istorică",
te rog să continui

Dacă nu, te rog să pui jurnalul înapoi în raft.

Am dat iarăși pagina.

2. Umflata Destrăbălată, Regina Balului
64/4/9
119/3/8

De data asta, fără numele autorului. Nu mă prea ajuta.

Am luat cu mine *Pianistica Franceză* (mă atașasem de ea, n-o puteam părăsi) și m-am dus la pupitrul de informații, unde tipul care stătea acolo arăta ca și cum cineva i-ar fi strecurat o pastilă antidepresivă în Coca-Cola Zero.

— Caut *Umflata Destrăbălată, Regina Balului,* am declarat.

N-a răspuns.

— E o carte, am zis. Nu o persoană.

Nimic. Nicio reacție.

— Ai putea, cel puțin, să-mi spui cum îl cheamă pe autor?

S-a uitat la computer, ca și cum acesta mi-ar fi putut vorbi fără ca el să tasteze ceva.

— Porți căști și nu le văd eu? am întrebat.

S-a scărpinat pe partea interioară a cotului.

— Mă știi de undeva? am insistat. Te-am bătut măr la grădiniță și ai acum o plăcere sadică în a te răzbuna în felul ăsta meschin? Stephen Little, tu ești? Eram mult mai tânăr pe atunci, și a fost prostesc din partea mea că aproape te-am înecat în țâșnitoare. În apărarea mea pot spune că acțiunea ta anterioară de a-mi distruge referatul la cartea aia a însemnat un act nejustificat de agresiune.

Un răspuns, în fine. Angajatul de la pupitrul de informații a clătinat din capu-i pletos.

— Nu? am zis.

— Nu îmi este permis să dezvălui unde se află *Umflata Desrăbălată, Regina Balului*, mi-a explicat. Nu numai ție. Nimănui. Și, chiar dacă nu sunt Stephen Little, ar trebui să-ți fie rușine pentru ce i-ai făcut. *Rușine*.

Bun, deci avea să fie mai greu decât credeam. Am încercat să încarc site-ul Amazon pe mobil, ca să dau o căutare rapidă — dar în magazin nu era semnal pe nicăieri. M-am gândit că existau prea puține șanse ca *Umflata Desrăbălată, Regina Balului* să fie nonficțiune (cine a mai auzit de așa ceva!), astfel că m-am dus la zona de beletristică și am început să scanez rafturile. După ce căutarea s-a dovedit nefructuoasă, mi-am amintit de secțiunea de literatură pentru adolescenți de la etaj și m-am dus glonț acolo. Am ignorat orice cotor care nu avea vreo picătură de roz. Toate instinctele îmi spuneau că *Umflata Desrăbălată, Regina Balului* ar fi trebuit să aibă măcar niște dâre roz pe undeva. Și ce să vezi — am ajuns la litera U și iat-o acolo.

Am dat la paginile 64 și 119 și am găsit:

de gând

Am mai dat o pagină.

Foarte descurcăreț.

Acum, dacă ai găsit asta în secțiunea pentru adolescenți,
Trebuie să te întreb:
Ești adolescent, băiat?

Dacă da, întoarce, te rog, pagina.

Dacă nu, pune, te rog, jurnalul unde l-ai găsit.

Aveam șaisprezece ani și eram echipat cu organele genitale corespunzătoare, așa că nu mi-a fost greu să trec hopul.

Următoarea pagină.

3. Bucuria Sexului Gay,
(ediția a treia!)
66/12/5
181/18/7

Ei, nu era nicio îndoială în privința zonei în care se afla *asta*. Se găsea la categoria Sex și Sexualitate, acolo unde privirile aruncate erau, alternativ, furișate și sfidătoare. Mie unul ideea de a cumpăra un manual de sex deja folosit (sau orice despre sexualitate) mi se părea cam dubioasă. Poate de aia și erau patru exemplare din *Bucuria Sexului Gay* în raft. Am dat la pagina 66, am coborât la rândul 12, cuvântul 5 și am dat peste:

rățoi

Am numărat iarăși cuvintele, am verificat din nou.

Ai cumva de gând rățoi?

Poate, mi-am zis, *rățoi* era folosit ca verb (ca, de pildă, în propoziția *Nu te mai rățoi la mine*).

M-am dus la pagina 181, nu fără un anume tremur interior.

Să faci dragoste fără zgomot e ca și cum ai încerca să te joci pe clapele unui pian dezacordat — bun pentru repetiție, însă te privezi de ascultatul neasemuitului rezultat.

N-aș fi crezut vreodată că o simplă propoziție m-ar putea lecui definitiv atât de făcut dragoste, cât *și* de cântat la pian, dar asta era faza.

Din fericire, textul nu era însoțit de nicio ilustrație. Și aveam al șaselea cuvânt:

joci

Ceea ce mă ducea, per ansamblu, la:

Ai cumva de gând răți joci

Nu părea în regulă. În principiu, ca chestie de gramatică, nu părea în regulă.

M-am uitat iarăși la pagina din jurnal și am rezistat impulsului de a o întoarce. Cercetând scrisul ăla de fată, mi-am dat seama că încurcasem un 5 cu un 6. Pagina 65 (nu versiunea scurtată a numărului satanic) era cea pe care o căutam.

să

Mult mai mult sens.

Ai cumva de gând să joci…

— Dash?

M-am întors și-am văzut-o pe Priya, o fată de la școală, aflată undeva între prietenă și cunoștință — o *prieștință*, ca să zic așa. O prietenă de-a fostei mele, Sofia, care acum era în Spania. (Nu din cauza mea.) Priya nu avea trăsături de personalitate pe care să le pot discerne, deși, sincer să fiu, nici nu căutasem cu tot dinadinsul să văd dacă le are.

— Bună, Priya, am zis.

S-a uitat la cărțile din mâna mea — un jurnal îmbrăcat în moleschin roșu, *Pianistică Franceză, Umflata Destrăbălată, Regina Balului* și, deschisă la o ilustrație destul de explicită cu doi bărbați făcând o chestie de care nu avusesem habar până atunci, *Bucuria Sexului Gay* (ediția a treia).

Evaluând situația, mi-am închipuit că era cazul să dau o explicație.

— E pentru o lucrare pe care-o fac, am zis cu vocea plină de afectare intelectuală prefăcută. Asupra tehnicii pianistice franțuzești și a efectelor ei. Te-ai minuna să afli cât de vaste sunt efectele tehnicii franțuzești.

Priya, binecuvântată fie, părea să regrete acum că-mi rostise numele.

— Ești prin zonă în timpul vacanței?

Dacă recunoșteam că da, putea să bage la înaintare o invitație la vreo petrecere cu lichior de ouă sau vreo excursie în grup la filmul de vacanță *Pe bunica a călcat-o un ren*, în care un comediant negru joacă toate rolurile, cu excepția unui Rudolf femelă, care ar fi, presupun, iubita lui. Deoarece o invitație concretă mi-ar fi tăiat cheful, credeam cu fermitate în ocolirea preventivă a adevărului — cu alte cuvinte să mint, de la bun început, pentru a mă putea eschiva mai târziu.

— Mâine plec în Suedia, am replicat.

— Suedia?

Nu aduceam (și nu aduc) în vreun fel a suedez, așa că o vacanță în familie ieșea din discuție. Ca motivație, am zis, pur și simplu:

— Îmi place mult Suedia în decembrie. Zilele sunt scurte... nopțile lungi... și peisajul e lipsit complet de ornamente.

Priya a încuviințat.

— Pare distractiv.

Și am rămas așa. Știam că, potrivit regulilor conversației, îmi venise rândul. Dar mai știam și că refuzul de a mă conforma acestor reguli ar fi putut duce la plecarea Priyei, lucru pe care mi-l doream foarte mult.

După treizeci de secunde, n-a mai rezistat.

— Păi, trebuie să plec, a spus ea.

— Hanuka fericită, am zis.

Fiindcă îmi plăcea să numesc întotdeauna sărbătoarea greșită, numai ca să văd cum reacționează cealaltă persoană.

Priya nu m-a luat în seamă.

— Distracție plăcută în Suedia, a zis și a dispărut.

Mi-am aranjat din nou volumele, astfel că jurnalul roșu a ajuns iarăși în vârful teancului.

Faptul că ești dispus să stai aici
în Strand, cu Bucuria Sexului Gay,
e un semn bun pentru viitorul nostru.

Totuși, dacă deții cartea asta,
ori o socotești de folos în viață,
mă tem că timpul nostru împreună
se apropie de final.
Eu, fata în cauză, sunt interesată doar de stilul băiat-fată
așa că, dacă ești pe stilul băiat-băiat,
susțin asta pe deplin, dar nu văd pe unde m-aș potrivi în peisaj.

Și acum, o ultimă carte.
4. Ce Fac Cei Vii, de Marie Howe
23/1/8
24/5/9/, 11, 12, 13, 14, 15

_____ _____
_____ _____ ?

M-am îndreptat pe dată spre rafturile cu poezie, intrigat total. Cine era această stranie cititoare a lui Marie Howe, care mă invocase? Părea cam prea de tot ca amândoi să știm aceeași poetă. De fapt, cele mai multe persoane din cercul meu nu cunoşteau niciun poet. Am încercat să-mi amintesc dacă vorbisem cu cineva, oricine, despre Marie Howe, dar fără niciun rezultat. Doar cu Sofia vorbisem, probabil, iar ăsta nu era scrisul de mână al Sofiei. (Nu mai spun că se afla în Spania.)

Am verificat la litera H. Nimic. Am trecut prin toată secțiunea de poezie. Nimic. Eram pe cale să țip de frustrare când am văzut-o — pe raftul cel mai de sus, la cel puțin patru metri de podea. Un colț ieşea puțin în afară — însă știam, după subțirime și coperta de culoare mov-prună, că era cartea pe care o căutam. Am tras o scară și am început primejdioasa cățărare. A fost o ascensiune prăfuită; culmile inabordabile, acoperite cu nori de dezinteres, făceau aerul greu de respirat. În cele din urmă, am pus mâna pe volum. Abia aşteptam — am dat rapid la paginile 23 și 24 și am găsit cele șapte cuvinte care-mi trebuiau.

pentru încântarea pură a unei dorințe neșovăielnice

Am fost cât pe ce să cad de pe scară.

Ai cumva de gând să joci pentru încântarea pură a unei dorințe neșovăielnice?

Eram, ca să mă exprim moderat, ațâțat de frazare.

Am coborât cu grijă. Când am simțit iarăși podeaua sub picioare, am luat jurnalul roșu și am dat pagina.

Deci am ajuns și aici.
Acum depinde de tine
ce-o să facem (sau n-o să facem).

Dacă te interesează să continuăm conversația,
alege te rog o carte, orice carte, și
lasă în ea un bilețel cu adresa ta de e-mail.
Dă-i-o lui Mark, de la pupitrul de informații.

Dacă îi pui lui Mark vreo întrebare despre mine,
nu-mi va transmite cartea.
Așa că fără întrebări.

Odată ce i-ai dat cartea ta lui Mark,
te rog să pui jurnalul înapoi în raft,
unde l-ai găsit.

Dacă faci toate aceste lucruri,
se prea poate să primești un semn de la mine.
Mulțumesc.
Lily

Brusc, pentru prima dată, de-abia așteptam vacanța de iarnă și m-am simțit ușurat că, de fapt, nu trebuia să o pornesc spre Suedia în dimineața următoare.

Nu voiam să mă gândesc prea mult la cartea pe care să o las — dacă începeam să ezit între variante, asta m-ar fi făcut și mai nehotărât și n-aș mai fi ieșit niciodată din Strand. Am ales, deci, o carte, mai degrabă impulsiv, și în loc să-mi las adresa de e-mail, am decis să las altceva. Mi-am închipuit că-i va lua ceva timp lui Mark (noul meu prieten de la pupitrul de informații) până să-i dea cartea lui Lily, așa că aveam un mic avans. I-am întins volumul fără o vorbă; a dat din cap și l-a băgat într-un sertar.

Știam că următorul pas era să înapoiez jurnalul roșu, să dau și altcuiva șansa de a-l găsi. Însă l-am păstrat. Și, pe

lângă asta, m-am dus la casă pentru a cumpăra și exemplarele din *Pianistică Franceză* și *Umflata Destrăbălată, Regina Balului*, aflate în momentul acela în mâinile mele.

Doi, am decis eu, pot juca acest joc.